



MÄÄRUS

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Asutuse teadus- ja arendustegevuse toetuse eraldamise ning toetuse tagasinõudmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 21 lõike 13 alusel.

1. peatükk Tegevustoetuse määramise tingimused

§ 1. Tegevustoetuse andmise eesmärk

Asutuse teadus- ja arendustegevuse toetuse (edaspidi *tegevustoetus*) andmise eesmärk on toetada teadus- ja arendusasutust, ülikooli ja evalveeritud rakenduskõrgkooli (edaspidi *asutus*) teadus- ja arendustegevuse edendamisel ning avaliku hüve loomisel. Tegevustoetust eraldatakse mittemajandustegevuste jaoks Euroopa Komisjoni 28. oktoobri 2022. a teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik” (ELT C 414, 28.10.2022, lk 1–38) (edaspidi *TAI raamistik*) punkti 2.1.1.tähenduses.

§ 2. Tegevustoetuse kogumahu jaotus

(1) Asutuse teadus- ja arendustegevuse toetuse eelarve jaguneb 70 protsendi ulatuses baasrahastuseks ja 30 protsendi ulatuses tulemusrahastuseks.

(2) Asutuse puhul, kellele ei ole tegevustoetuse määramise kalendriaastale eelneval kolmel aastal tegevustoetust määratud, võetakse baasrahastamisel arvesse käesolevas määramises toodud tulemusnäitajaid eelneva kolme aasta jooksul ning nende osakaalu tegevustoetust saavate asutuste tulemusnäitajatest samal perioodil.

2. peatükk Riigi- ja avalik-õigusliku, mittetulundusühingu ning sihtasutusena tegutseva asutuse tegevustoetuse tulemusosa määramise tingimused

§ 3. Teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi ning tulemuslikkuse näitajad

Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 40% eraldatakse proportsionaalselt riigi ja avalik-õigusliku, mittetulundusühingu ja sihtasutusena tegutsevatele teadus- ja arendusasutustele, ülikoolidele ning evalveeritud rakenduskõrgkoolidele (edaspidi *avaliku sektori asutus*) nende osalusel valminud avalikult kättesaadavate teadustöö tulemustega järgmiselt:

- 1) teadusartikkel, mis on kajastatud *Web of Science* andmebaasides *Science Citation Index Expanded*, *Social Sciences Citation Index*, *Arts & Humanities Citation Index*, *Emerging Sources Citation Index* ja/või andmebaasis *Scopus*, välja arvatud kogumikud, koefitsiendiga 1;
- 2) artikkel, mille autorite arv on rohkem kui 100, koefitsiendiga 0,5;

- 3) artikkel, mille autorite arv on rohkem kui 1000, koefitsiendiga 0,3;
- 4) monograafia, mille välja andnud kirjastus on nimetatud Eesti Teadusinfosüsteemi kodulehel avalikustatud rahvusvaheliste teaduskirjastuste loendis ning mis on täielikult valminud andmete esitaja osalusel, koefitsiendiga 5;
- 5) monograafia, mille välja andnud kirjastus on nimetatud Eesti Teadusinfosüsteemi kodulehel avalikustatud rahvusvaheliste teaduskirjastuste loendis ning millest andmete esitaja osalusel on valminud vähemalt üks peatükk, koefitsiendiga 1;
- 6) registreeritud patenditaotlus koefitsiendiga 1 ning patent koefitsiendiga 3.

§ 4. Teadlaste järelkasvu näitajad

- (1) Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 20% eraldatakse doktoranti juhendanud või kaasjuhendanud avaliku sektori asutusele proportsionaalselt kaitstud doktoritööde arvuga vastava kalendriaasta kohta.
- (2) Kaasjuhendanud avaliku sektori asutuse puhul arvestatakse kaitstud doktoritööd teadlaste järelkasvu näitajana juhul, kui doktorant on töötanud kaasjuhendaja avaliku sektori asutuses mitte vähem kui poole doktoriõpingute nominaalajast vähemalt 0,5 koormusega ning tema töö on olnud seotud doktoritöö valdkonnaga.

§ 5. Ühiskonna arengu toetamise ja teadmussiirdega seotud näitajad

Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 40% eraldatakse avaliku sektori asutusele proportsionaalselt teadus- ja arendustegevuse läbiviimise eest saadud ning avaliku sektori asutuse majandusaasta tulemiaruanes kajastatud tekkepõhiste tuludega, mille maht on arvestusperioodil vähemalt 3 000 eurot aastas lepingupartneri kohta, arvestades:

- 1) tulu litsentside müügist ja patentidest, koefitsiendiga 5;
- 2) tulu nii kodu- kui ka välismaiste äriühingute rahastatud projektide ja tellimustööde eest, mille sisu on teadus- ja arendustegevus, koefitsiendiga 2;
- 3) tulu riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute, mittetulundusühingute ja sihtasutuste rahastatud tellimustööde eest, mille sisu on teadus- ja arendustegevus, koefitsiendiga 1;
- 4) tulu riigieelarvelistest, sealhulgas konkurentsipõhistest teadus- ja arendustegevuse meetmetest, välja arvatud teadus- ja arendustegevuse eest vastutava ministeeriumi või tema valitsemisalas oleva rakendusüksuse poolt välja antud projektipõhised toetused, riiklike programmide toetused ning ministeeriumite tegevustoetused nende haldusalas olevatele asutustele, koefitsiendiga 1;
- 5) tulu, mis on saadud toetusena riigieelarve välistest välisvahenditest teadus- ja arendustegevuse läbiviimiseks, koefitsiendiga 1.

§ 6. Rahvusteaduste arendamiseks eraldatava toetuse määramise tingimused

- (1) Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 21 lõikes 8 nimetatud tegevustoetuse kogumahust rahvusteaduste toetamiseks eraldatava osa suuruse kehtestab iga-aastaselt teadus- ja arendustegevuse valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.
- (2) Toetust rahvusteaduste arendamiseks eraldatakse avaliku sektori asutusele, kes on humanitaarteaduste valdkonnas positiivselt evalveeritud ning tegutseb teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 21 lõikes 9 nimetatud valdkondades.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutustele eraldatakse rahvusteaduste arendamiseks ette nähtud toetusest 70% rahvusteaduste baasrahastuseks ja 30% rahvusteaduste tulemusrahastuseks.
- (4) Rahvusteaduste baasrahastamisel leitakse iga käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutuse osakaal, arvestades asutusele rahvusteaduste arendamiseks ettenähtud toetuse määramise kalendriaastale eelneva kolme kalendriaasta jooksul eraldatud toetuse kogumahtu ja samal perioodil rahvusteaduste arendamiseks eraldatud toetust.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutuse puhul, kellele ei ole tegevustoetuse eraldamise aastale eelnenud kolmel aastal rahvusteaduste arendamiseks ettenähtud toetust

eraldatud, arvestatakse rahvusteaduste baasosa 70% ulatuses teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 22 lõikes 4 nimetatud määruse § 9 lõike 2 punktis 1 toodud stardigrandi määrast.

(6) Rahvusteaduste arendamiseks eraldatava toetuse tulemusosa jagatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutuste vahel proportsionaalselt teadus- ja arendustegevuse tulemusnäitajatega rahvusteaduste valdkondades järgmiselt:

- 1) eesti keeles avaldatud monograafiad, koefitsiendiga 5;
- 2) rahvusteadustega seotud spetsiifilised teadusväljaanded, sealhulgas sõnaraamatud, andmebaasid, tekstikriitilised väljaanded, koefitsiendiga 3;
- 3) eelretsenseeritud eestikeelsed teadusartiklid eelretsenseeritavates teadusajakirjades ja kogumikes, koefitsiendiga 1.

3. peatükk

Äriühinguna tegutsevale eraõiguslikule teadus- ja arendusasutusele tegevustoetuse tulemusosa määramise tingimused

§ 7. Teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi ning tulemuslikkuse näitajad

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 35% eraldatakse proportsionaalselt äriühinguna tegutsevatele eraõiguslikele teadus- ja arendusasutustele (edaspidi *äriühingust asutus*) nende osalusel valminud avalikult kättesaadavate teadustöö tulemustega järgmiselt:

- 1) teadusartikkel, mis on kajastatud *Web of Science* andmebaasides *Science Citation Index Expanded*, *Social Sciences Citation Index*, *Arts & Humanities Citation Index*, *Emerging Sources Citation Index* ja/või andmebaasis *Scopus*, välja arvatud kogumikud, koefitsiendiga 2;
- 2) registreeritud patenditaotlus koefitsiendiga 1 ning kaitstud patent koefitsiendiga 2.

§ 8. Teadlaste järelkasvu näitajad

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 35% eraldatakse äriühingust asutusele proportsionaalselt kaitstud doktori- ja magistritööde arvuga järgmiselt:

- 1) kaitstud doktoritööde arv, juhul kui doktoritöö juhendaja või kaasjuhendaja töötab äriühinguna tegutsevas teadus- ja arendusasutuses ning doktorant on töötanud vastavas äriühingus mitte vähem kui poole doktoritööpingute nominaalajast vähemalt 0,5 koormusega ning tema töö on seotud doktoritöö valdkonnaga, koefitsiendiga 4;
- 2) kaitstud magistritööde arv, mille juhendaja töötab äriühinguna tegutsevas teadus- ja arendusasutuses ning magistritöö teema on seotud äriühingu tegevusalaga, koefitsiendiga 1.

§ 9. Ühiskonna arengu toetamise ja teadmussiirdega seotud näitajad

(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvest eraldatava tegevustoetuse tulemusosa mahust 30% eraldatakse proportsionaalselt äriühingust asutusele teadus- ja arendustegevuse projektide mahule, mis on kaasatud riigieelarve välistest vahenditest alus- ja rakendusuringute või eksperimentaalarenduse läbiviimiseks.

(2) Koostööprojektid, mis viiakse ellu kahe või enama asutuse koostöös, peavad vastama tõhusa koostöö tingimustele vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) artikli 2 punktile 90.

4. peatükk

Tegevustoetuse mahu määramise kord, aruandlus ja tegevustoetuse tulemuste avalikustamine

§ 10. Tegevustoetuse mahu määramise alusandmed

(1) Avaliku sektori asutus esitab tegevustoetuse mahu määramise alusandmed teadus- ja arendustegevuse valdkonna eest vastutavale ministeeriumile hiljemalt tegevustoetuse jaotuse

kinnitamisele eelneva aasta 1. oktoobriks või võtab ministeerium või tema poolt volitatud isik andmed 1. oktoobri seisuga Eesti Teadusinfosüsteemist.

(2) Äriühingust asutus esitab tegevustoetuse mahu määramise alusandmed innovatsiooni valdkonna eest vastutavale ministeeriumile hiljemalt tegevustoetuse jaotuse kinnitamisele eelneva aasta 1. oktoobriks või võtab ministeerium või tema poolt volitatud isik andmed 1. oktoobri seisuga Eesti Teadusinfosüsteemist.

(3) Teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutaval ministeeriumil või tema poolt volitatud juriidilisel isikul või asutusel on õigus saada tegevustoetuse taotlejalt lisateavet alusandmete kohta ning kontrollida esitatud andmete õigsust.

(4) Valeandmete esitamise korral on valdkonna eest vastutaval ministeeriumil õigus jätta vastavad andmed toetuse mahu määramisel arvestamata. Kui valeandmete esitamine ilmneb peale toetuse määramist, on valdkonna eest vastutaval ministeeriumil õigus vähendada järgmisel aastal tegevustoetuse mahtu valeandmete alusel määratud toetuse ulatuses.

(5) Tegevustoetuse taotlejal on õigus vastava taotluse esitamisel saada ministeeriumilt teavet enda asutuse tegevustoetuse mahu määramisel arvestatud alusandmete kohta.

§ 11. Tegevustoetuse mahu kinnitamine

(1) Tegevustoetuse jaotuse asutustele kinnitab teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(2) Käskkiri tehakse toetust saavatele asutustele teatavaks 10 päeva jooksul käskkirja andmisest.

§ 12. Tegevustoetuse aruanne

(1) Asutus esitab teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutavale ministeeriumile tegevustoetuse kasutamise kohta aruande hiljemalt toetuse eraldamisele järgneva aasta 31. jaanuariks.

(2) Aruandes esitatakse vähemalt järgmised andmed:

1) aruandeaastal tegevustoetuse vahenditest tehtud peamised tegevused, sealhulgas elluviidud ning kaasfinantseeritud teadus- ja arendusprojektid;

2) olulisemad teadus- ja arendustegevuse tulemused;

3) teave soetatud või ajakohastatud teadustaristu ning muude avaliku hüve pakkumiseks vajalike tegevuste kohta.

(3) Kui asutus ei esita aruannet tähtajaks, on teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutaval ministril õigus jätta asutusele järgneval tegevustoetuse määramise aastal tegevustoetus eraldamata.

§ 13. Tegevustoetuse tulemuste avalikustamine

(1) Tegevustoetuse kasutamise tulemusel valminud publikatsioonid on avalikkusele vabalt kättesaadavad Eesti Teadusinfosüsteemis, kui õigusaktides ei ole sätestatud avaldamisele piiranguid või õigust jätta tulemused avaldamata.

(2) Juhul kui kirjastus piirab ajaliselt juurdepääsu käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel avalikele publikatsioonidele, tehakse uurimisteema täitmise tulemusena valminud publikatsioonid viivitamata avalikkusele vabalt kättesaadavaks Eesti Teadusinfosüsteemis pärast piirangu lõppemist, kui kirjastuse tingimused ei sätesta teisiti.

5. peatükk

Toetuse tagasinõudmise tingimused ja kord

§ 14. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

(1) Asutus on kohustatud võimaldama teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutaval ministeeriumil või tema volitatud isikul läbi viia asutuse tegevustoetuse saamiseks esitatud andmete ning toetuse kasutamise kontrolli ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas esitama kõik nõutud dokumendid.

(2) Teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooni valdkonna eest vastutaval ministeeriumil on

õigus teha otsus tegevustoetuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta (edaspidi *otsus*), kui:

- 1) asutus on saanud toetust teadlikult esitatud valeandmete alusel;
 - 2) asutus on kasutanud toetust majandustegevuseks;
 - 3) esitatud aruannetest nähtub, et asutus ei ole kasutanud toetust sihipäraselt teadus- ja arendustegevuse eesmärkide täitmiseks ning avaliku hüve loomiseks.
- (3) Ebaseadusliku riigiabi ja väärkasutatud riigiabi tagastamine toimub vastavalt konkurentsiseaduse §-le 42.
- (4) Asutus peab otsuses nimetatud toetuse tagasi maksma 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.
- (5) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib ajatada toetuse saaja põhjendatud taotluse alusel, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse.

6. peatükk

Määruse rakendussäte

§ 15. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. oktoobril 2025. aastal.

Kristen Michal
peaminister

Kristina Kallas
haridus- ja teadusminister

Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Keit Kasemets
riigisekretär